

УДК 342.3+4+5+6+7

Березовенко Людмила Сергіївна –

аспірант кафедри теорії та філософії права
Одеського державного університету внутрішніх справ

Liubov S. Berezovenko –

PhD student at the Department of Theory and Philosophy of Law
Odesa State University of Internal Affairs
(1 Uspenska Street, Odesa, Ukraine, 65000)
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8941-751X>

Інноваційні конституційні основи базисних порядків забезпечення дотримання та відновлення правового статусу соціосуб'єктів

У контексті висвітлення сутності та процедури реалізації базисних порядків забезпечення дотримання та відновлення правового статусу громадян чи інших соціосуб'єктів особливу увагу приділено інноваційній сутності і повноваженням прокуратури. Акцентовано увагу на тому, що публічнотура та адвокатура у такому разі мають функціонувати на основі принципу єдиноначальності і забезпечувати захист правового статусу у всіх видах судочинства відповідно потерпілого і правопорушника та надання іншої пов'язаної з цим юридичної допомоги, отримувати заробітну плату та всі інші вигоди лише від держави.

Ключові слова: інститут президента держави; прокуратура; суд; публічнотура; адвокатура; слідчотура; ордиштатура; експертнотура; виконавчотура; правовий статус (права, свободи, обов'язки, інтереси) соціосуб'єктів; Конституційний кодекс України чи будь-якої іншої держави.

В контексте освещения сущности и процедуры реализации базисных порядков обеспечение соблюдения и восстановления правового статуса граждан или иных социосубъектов особое внимание уделено инновационной сущности и полномочиям прокуратуры. Акцентировано внимание на том, что публичнотура и адвокатура в таком случае должны функционировать на основе принципа единоначалия и обеспечивать защиту правового статуса во всех видах судопроизводства соответственно с потерпевшим и правонарушителем и предоставление иной связанной с этим юридической помощи, получают заработную плату и все другие выгоды только от государства.

Ключевые слова: институт президента государства; прокуратура; суд; публичнотура; адвокатура; следотура; ордиштатура; експертнотура; исполнитотура; правовой статус (права, свободы, обязанности, интересы) социосубъектов; Конституционный кодекс Украины или любого иного государства.

L.S. Berezovenko Innovative Constitutional Foundations of the Basic Procedures for Ensuring Compliance and Restoration of the Legal Status of Sociosubjects

In the context of elucidating the essence and procedure of implementing the basic procedures for ensuring compliance with and restoring the legal status of citizens or other sociosubjects, special attention is assigned to the innovative essence and powers of the prosecutor's office, which has :

- to act according to the principle of unity of command and on one's own initiative by supervising the exact, uniform and consistent observance of legal acts by any persons and bodies, located on the territory of the state, including the president of the country, the parliament, the government, an ordistatour, an investigatetour, by the courts, the publictour, an advocacy, an executivetour and other antidelictal agencies, and the submission of an order to the offender or his direct or superior manager to immediately eliminate the reasons and conditions, that contributed to the commission of the offense, to stop the illegal act of any person and/or the effect of an illegal decision or legal act of subjects of power;

- restore the violated legal status of the victim as much as possible;

- initiate appropriate legal proceedings with the aim of inevitably bringing the person guilty of such a violation of the legal status of the victim to the appropriate type and nature and appropriate degree of severity of juridical responsibility and immediate elimination of the causes and conditions. that contributed to the commission of this offense;

- send materials to the publictour and advocacy for further support in this case of the interests of the victim and persecuted person, respectively.

Attention was drawn to the fact that the publictour and the advocacy in such a case should also function on the basis of the principle of unity and ensure the protection of the legal status in all types of legal proceedings of the victim and the offender, respectively, and the provision of other related legal assistance, receive wages and all other benefits only from the state.

A number of other innovative powers and constitutional foundations of the work procedure in this aspect of the court, the prosecutor's office and a number of other antidelictal agencies are also outlined.

Keywords: the institute of the president of the state; the prosecutor's office; the court; the publictour; an advocacy; an investigatetour; an ordistatour; an expertisetour; an executivetour; the legal status (rights, freedoms, responsibilities, interests) of sociosubjectes; the Constitutional Code of Ukraine or any other state.

Постановка проблеми. Основуючись на положеннях ст. 2 розд. I «Загальні принципи» «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» [1], у частині поваги до демократичних принципів, прав людини та основоположних свобода і принципу верховенства права, що, у свою чергу, виходять низки базисних міжнародних правових актів [2; 4; 5; 6], а також червоною лінією пронизують як «Концепцію судово-правової реформи в Україні судово-правової реформи в Україні» [7], так й останні політико-правові доробки євроінтеграційному розвитку української держави [8], представники наукової школи юриспруденції професора Аланкіра [9; 10] поставили перед собою відповідні інноваційні завдання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основуючись на викладених базисних міжнародних євроінтеграційних принципах, представники наукової школи юриспруденції професора Аланкіра розробили і поступово удосконалили інноваційні редакції 13 взаємопов'язаних статей перспективного Конституційного кодексу України (іншої держави світу) у частині найбільш ефективного, раціонального та якісного пізнання, визнання, забезпечення та дотримання правового статусу фізичних осіб та інших соціосуб'єктів, оперативного попередження порушення цього правового статусу та у разі порушення його максимально можливого відновлення, а

також з неминучого притягнення винної особи до відповідного виду, характеру і належного ступеня суворості юридичної відповідальності [11, с. 71-99, 100-108; 12, с. 8-41, 102-110; 13, с. 61-83, 84-103, 430-456; та ін.].

Невирішені раніше проблеми. У той же час, вказаний інноваційний підхід має стати таким, щоб докорінним чином зміцнити доктринальні, проектні законодавчі та інші прикладні основи забезпечення дотримання правового статусу фізичних осіб та інших соціосуб'єктів та максимально можливого його відновлення і, таким чином, виявитися достатньо повно євроінтегрованим, а також створити належне підґрунтя для подальшого розвитку відповідних європейських інституцій в контексті інноваційних конституційних основ, перш за все, базисних порядків забезпечення дотримання та відновлення правового статусу соціосуб'єктів.

Мета статті полягає у презентації подальшого конструктивного розвитку вказаних європейських інституцій у контексті базисних євроінтеграційних принципів, що фактично забезпечує достатньо високий рівень супроводження євроінтеграційних процесів у частині хоча б базисних порядків забезпечення дотримання та відновлення правового статусу соціосуб'єктів.

Виклад основного матеріалу доцільно побудувати на викладі лише однієї із найбільш фундаментальних такого роду статей даного кодексу, що у деякому розвитку більш правильно представити у такій редакції :

VIII. «Базисні оперативні та бюрократичні порядки найбільш ефективного, раціонального та якісного попередження порушення та відновлення порушеного правового статусу різних видів соціосуб'єктів» :

«1. Забезпечення належної реалізації базисного конституційного обов'язку держави та основної спрямованості діяльності державних органів покладається на прокурорів та всіх інших державних службовців та на всіх інших соціосуб'єктів, яким держава делегувала повноваження на здійснення певних напрямів суспільної діяльності та/або виробництва матеріальних благ та/чи надання послуг.

Названі соціосуб'єкти зобов'язані на вимогу клієнта (особи, що має намір здійснити певне діяння в межах вказаної або іншої пов'язаної з нею діяльності) безкоштовно надати вичерпну письмову юридичну консультацію з приводу відповідного порядку та/чи особливостей правової регламентації тієї державної або з дозволу держави іншої діяльності, яку вони здійснюють, і меж правомірності при цьому здійснення клієнтом свого діяння.

Якщо внаслідок відмови надати таку консультацію або її неякісності клієнт порушив правовий статус інших соціосуб'єктів, консультант несе відповідного виду, характеру і ступеня суворості юридичну відповідальність, у т. ч. відшкодовує у повному обсязі заподіяні збитки (фізичну та/чи майнову та/або первинну і вторинну моральну шкоду; упущену вигоду).

2. Найбільш ефективне, раціональне та якісне оперативне попередження порушення, а у разі порушення – максимально можливе відновлення правового статусу всіх соціосуб'єктів, і неминучого притягнення винної у цьому особи до відповідного виду і характеру належного ступеня суворості юридичної відповідальності здійснюється наступними органами або суб'єктами владних повноважень держави та шляхом реалізації таких порядків :

2.1. В оперативному порядку:

2.1.1. Самим правопорушником, який з моменту усвідомлення того, що його діяння, рішення чи правовий акт може порушити або вже порушив чи порушує правовий статус іншого соціосуб'єкта, зобов'язаний негайно

припинити це діяння та/або дію цього рішення чи правового акта та скасувати дане рішення чи правовий акт, усунути причини та умови, що сприяли вчиненню цього правопорушення, та максимально можливо відновити правовий статус потерпілого.

2.1.2. Безпосереднім або вищим керівником правопорушника, який зобов'язаний, за наявності викладених у п. 2.1.1 цієї статті обставин, невідкладно вжити вказаних заходів, якщо їх не було здійснено чи було вчинено неналежним чином або не в повному обсязі самим правопорушником чи іншими особами.

У разі невиконання вказаних дій керівники несуть солідарну із правопорушником юридичну відповідальність.

2.1.3. Прокуратурою, яка діє за принципом єдиначальності, та :

2.1.3.1. За власної ініціативи шляхом здійснення нагляду за точним, одноманітним та неухильним дотриманням правових актів будь-якими особами та органами, що знаходяться на території держави, у т. ч. президентом країни, парламентом, урядом, ордиатурою, слідчотурою, судами, публічнотурою, адвокатурою, виконавчотурою та іншими антиделіктними органами, і подання припису правопорушнику або його безпосередньому чи вищому керівнику невідкладно усунути причини та умови, які сприяли вчиненню правопорушення, припинити незаконне діяння та/або дію протиправного рішення чи правового акта, максимально можливо відновити порушений правовий статус потерпілого, а також порушити відповідне судочинство з метою неминучого притягнення особи, винної у такому порушенні правового статусу потерпілого, до відповідного виду і характеру та належного ступеня суворості юридичної відповідальності та негайного усунення причин та умов, що сприяли вчиненню даного правопорушення, а також із направити матеріали в публічнотуру та адвокатуру для подальшого супроводження у цій справі інтересів відповідно потерпілої та переслідуваної особи.

2.1.3.2. У разі звернення потерпілого чи в його інтересах іншої особи вручити правопорушнику або його безпосередньому чи вищому керівнику припис із виконанням вимог, вказаних у п. 2.1.3.1 цієї статті.

2.2. У бюрократично порядку :

2.2.1. Шляхом усного чи письмового звернення потерпілого чи в його інтересах іншої особи до(в) :

2.2.1.1. Правопорушника або його безпосереднього чи вищого рівня керівнику, із вимогою виконати невідкладно чи, при наймі, у межах розумного терміну, дії, вказані у п. 2.1 цієї статті.

2.2.1.2. Прокуратури, із виконанням нею вже на підставі даного звернення потерпілого чи в його інтересах іншої особи всіх дій, передбачених п. 2.1.3.1. цієї статті.

2.2.1.3. Публічнотури, яка діє за принципом єдиначальності та отримання працівниками заробітної плати та/або інших благ тільки від держави, та реалізує вказане звернення потерпілого та/або в його інтересах іншої особи шляхом здійснення функції переслідування правопорушника та іншого захисту правового статусу потерпілого у судочинстві відповідного виду у напрямі встановлення об'єктивної істини та вирішення тільки на цій основі антиделіктної справи або надання іншої письмової юридичної допомоги з метою попередження правопорушень із повною юридичною відповідальністю за результати такої допомоги.

2.2.1.4. Адвокатури, яка також діє за принципом єдиначальності та одержання працівниками заробітної плати та/або інших благ тільки від держави, та реалізує звернення переслідуваної особи шляхом здійснення функції захисту її правового статусу в судочинстві відповідного виду у напрямку встановлення об'єктивної істини та дозволу лише на цій основі антиделіктної справи або надання іншої письмової юридичної допомоги з метою попередження правопорушень із повною юридичною відповідальністю за результати такої допомоги.

2.2.1.5. Суду як єдиного антиделіктного органу в особі Верховного суду України, а також будь-якої іншої держави, у складі якого діють Конституційна, Антикримінальна, Адміністративна, Трудова, Де-факто майново-договірна та Де-юре майново-договірна судові палати, що дублюються на рівні обласних і прирівняних до них міських судів, а також шляхом відповідної спеціалізації суддів місцевих судів, і який діє на основі принципів

територіальності, спеціалізації та інстанційності таким чином :

2.2.1.5.1. Місцеві суди, що забезпечують по першій інстанції конституційне, антикримінальне, адміністративне, трудове, де-факто майново-договірне та де-юре майново-договірне судочинство щодо переслідуваних осіб місцевого та районного рівня.

2.2.1.5.2. Конституційна, Антикримінальна, Адміністративна, Трудова, Де-факто майново-договірна та Де-юре майново-договірна судові палати обласних та прирівняних до них міських судів - колегії суддів яких з п'яти суддів є першою інстанцією щодо переслідуваних осіб обласного рівня або по справам суспільного резонансу обласного рівня, а також переглядають у порядку апеляції рішення суддів відповідних спеціалізацій місцевих судів.

2.2.1.5.3. Конституційна, Антикримінальна, Адміністративна, Трудова, Де-факто майново-договірна та Де-юре майново-договірна судові палати Верховного суду України, а також будь-якої іншої держави - колегії суддів яких із п'яти суддів є першою інстанцією по справам щодо переслідуваних осіб загальнодержавного та вищого рівня або по справам суспільного резонансу загальнодержавного та вищого рівня, а також переглядають у порядку апеляції рішення в якості першої інстанції відповідних колегій суддів судових палат обласного суду та прирівняних до них міських судів та касаційної інстанції на рішення суддів відповідних спеціалізацій місцевих судів, а об'єднані колегії суддів у складі дев'яти суддів – в якості апеляційної інстанції на рішення колегій суддів цієї ж судової палати, винесених по першій інстанції.

2.2.1.5.4. Велика палата Верховного суду України, а також будь-якої іншої держави, в яку обирається на постійній основі по п'ять суддів від кожної судової палати, та яка є касаційною інстанцією щодо апеляційних рішень об'єднаних колегій судових палат цього суду.

Остаточними визнаються лише легітимні рішення колегій суддів та інших касаційних інстанцій Верховного суду України, а також будь-якої іншої держави, якими є такі, що ґрунтуються на встановленні такого рівня

об'єктивної істини в антиделіктній справі, якого достатньо для його правильного вирішення. При цьому порушення вимог певних норм процедурних кодексів, які не завадили і не могли завадити встановленню за антиделіктною справою вказаного рівня об'єктивної істини, незалежно від тяжкості цих порушень, є підставою не для скасування відповідного остаточного рішення суду, а для притягнення винного суб'єкта владних повноважень до відповідного виду і характеру та належного ступеня суворості юридичної відповідальності, якщо при цьому були відсутні обставини, що виключають антисоціальність даного діяння та/або вину цього суб'єкта владних повноважень.

3. Будь-яка особа, яка застосовує Основний та/чи конституційний (органічний) та/або поточний закон та/чи підзаконний правовий акт, у разі встановлення нелегітимності певних положень змін чи доповнень до Основного закону, порушення певною нормою конституційного або поточного закону відповідного положення Основного закону чи певною нормою підзаконного правового акта відповідних положень підзаконного акта вищої юридичної сили та/або поточного та/чи конституційного (органічного) закону та/або положень Основного закону, має відмовитися від застосування нелегітимної норми правового акта та безпосередньо застосувати відповідну норму правового акта вищої юридичної сили, а суддя місцевого чи обласного суду і прирівняного до нього міського суду повинен скасувати нелегітимну норму будь-якого підзаконного правового акта відповідного рівня інстанційності, суддя Верховного суду України, а також будь-якої іншої держави – нелегітимну норму будь-якого підзаконного правового акта загальнодержавного рівня або поточного закону, а Велика палата Верховного суду України, а також будь-якої іншої держави - нелегітимне положення або зміни чи доповнення до Основного або конституційного (органічного) закону.

Якщо суди не впоралися із вказаним завданням, то в будь-якому випадку його вирішити покликаний інститут президентства держави у вигляді відповідних повноважень прокуратури або власних повноважень

президента держави із притягненням винних осіб до відповідного виду і характеру та належного ступеня суворості юридичної відповідальності.

4. **Потерпілий**, який не отримав у розумні строки максимально можливого відновлення його правового статусу та/або притягнення особи, винної у порушенні її правового статусу, до відповідного виду і характеру та належного ступеня суворості юридичної відповідальності, має право на застосування із дотриманням правил пропорційності за умовами інституту крайньої необхідності будь-яких інших, прямо не заборонених законом, засобів впливу на правопорушника та/або суб'єктів владних повноважень, які за його зверненням або інших у його інтересах осіб чи з власної ініціативи не вжили належних заходів, а якщо таке порушення стосується групи (трьох і більше) осіб або невизначеного кола осіб, то застосування такого роду засобів не має жодних юридичних наслідків для потерпілого незалежно від характеру та ступеня тяжкості збитків, заподіяних правопорушнику та/або вказаним суб'єктам владних повноважень застосуванням таких засобів впливу до них.

5. Не тягне за собою жодних юридичних наслідків для потерпілого або для інших осіб, які діяли в його інтересах, заподіяння збитків, незалежно від їх характеру та розміру, також особі чи особам :

5.1. Яка (які) винні у незастосуванні смертної кари до осудної особи, яка вчинила умисне вбивство у стані осудності за обтяжуючих обставин окремо або у складі інших кримінальних правопорушень.

5.2. У процесі їх групового та/або збройного нападу, навіть, одного нападника, на потерпілого за обставин, які давали йому підстави вважати, що метою даного нападу є завдання йому побоїв та/чи заподіяння йому тілесних ушкоджень та/або його вбивство.

5.3. При його (їх) насильницькому (без згоди потерпілого) проникненні в житло або інше приміщення, що належить потерпілому та/чи його родичам та/або близьким особам на праві власності та/чи правомірному володіння.

6. **Гарантом дотримання Основного закону, конституційних (органічних) та поточних законів і підзаконних правових**

актів, а також найбільш ефективного, раціонального та якісного пізнання, визнання, забезпечення та неухильного дотримання та у разі порушення максимально можливого відновлення правового статусу всіх соціосуб'єктів, які постійно або тимчасово перебувають на території України, а також іншої держави, оперативного попередження правопорушень та неухильного притягнення осіб, винних у скоєнні цих правопорушень, до відповідного виду і характеру та належного ступеня суворості юридичної відповідальності є президент відповідної держави, який, виступаючи як особлива наглядова гіпергілка державної влади, що забезпечує в контексті неухильного дотримання принципу верховенства права виконання вказаної задачі за допомогою, насамперед, прокуратури, як його Правої руки, та інших антиделіктних органів, а також із використанням будь-яких інших засобів, прямо не заборонених законом, у т. ч. скасуванням нелегітимних рішень та/або правових актів :

- своїх або попередніх президентів держави, у т. ч. їх підписів під нелегітимними законами, у т. ч. про внесення змін та доповнень до Конституційного кодексу або Кодексу конституційного судочинства України (іншої держави), із накладенням на них вето, наданням вказівок щодо усунення порушень та поверненням до парламенту на повторний розгляд, а щодо змін та доповнень до Конституційного кодексу або Кодексу конституційного судочинства України (іншої держави) - направленням на розгляд Генеральної прокуратури України (іншої держави), яка скасовує такий закон повністю або в частині або дає висновок про конституційність цих змін чи доповнень повністю або у частині;

- касаційних судів, що реалізується прокуратурою (через явну невідповідність факту існування нелегітимних остаточних судових рішень принципу верховенства права) направленням антиделіктної справи із зауваженнями на розгляд розширеного складу Великої палати Верховного суду України (іншої держави), що формується автоматизованою судовою системою в кількості семи суддів від кожної судової палати, або його розгляду в порядку судочинства у зв'язку із

нововиявленими обставинами (що на час винесення рішення ще не існували чи не були відомі суду з об'єктивних причин) або через виняткові обставини (за яких через корупцію та/або непрофесіоналізм тих чи інших суб'єктів владних повноважень не були отримані і належним чином оцінені такі докази, без яких неможливо було встановити такий рівень об'єктивної істини, який був би достатнім для того, щоб прийняти на основі цієї істини правильне остаточне судове рішення).

У разі невирішення чи неналежного вирішення цієї проблеми розширеним складом Великої палати Верховного суду України (іншої держави) або за невідкладних обставин рішення вказаних судових інстанцій переглядаються Генеральною прокуратурою України (іншої держави) або скасовуються самостійно президентом відповідної держави;

- будь-яких інших суб'єктів владних повноважень відповідної держави повністю чи у частині, що тягне за собою автоматичне застосування відповідних положень попереднього такого ж правового акта, у разі його відсутності - відповідних положень того правового акта, який раніше регулював ці або аналогічні правовідносини, а за відсутності і такого правового акта – за аналогією положень іншого закону або базисних принципів права.

Виконанням не можуть бути реалізовані нелегітимні рішення або акти правозастосування, на що, як і на чинні нелегітимні діяння будь-яких осіб, а також на нелегітимні діяння, рішення та правові акти суб'єктів владних повноважень, у т. ч. і на нелегітимні остаточні судові рішення будь-якої держави, не поширюються строки загальної чи позовної давності у частині невідворотної необхідності негайного припинення їх дії та скасування повністю або у відповідній частині, зміни та/або доповнення».

Остання з авторських інноваційних позицій щодо гострої необхідності негайного скасування навіть остаточного, але незаконного судового рішення прямо підтримана і Європейським судом з прав людини. який у справі Рябих проти Росії акцентував увагу на тому, що перегляд справи не повинен фактично підміняти собою апеляцію, а можливість існування двох точок зору на один предмет не є підставою для нового розгляду. Винятки з цього

принципу можуть мати місце лише за наявності підстав, обумовлених обставинами важливого та вимушеного характеру (див. *mutatis mutandis*, *Ryabykh v. Russia*), заява N 52854/99, п. 52, ECHR 2003-X) [14].

Висновки та пропозиції щодо подальших розробок у даному напрямку. Представлене інноваційне розуміння конституційних засад базисних порядків забезпечення дотримання і відновлення правового статусу громадян та інших соціосуб'єктів не претендує на завершеність і створює лише належну доктринальну, проектну законодавчу та іншу прикладну основу для започаткування широкої коректної наукової дискусії з розробки такого загально визнаного

варіанту вирішення цих проблем, що був би не лише достатньо повно євроінтегрований, а, головне, презентував й подальший конструктивний розвиток відповідних європейських інституцій у контексті базисних євроінтеграційних принципів, перш за все, із безумовного забезпечення верховенства права та дотримання і відновлення правового статусу громадян та інших соціосуб'єктів, і таким чином демонстрував би найвищий рівень супроводження євроінтеграційних процесів.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 16 вересня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
2. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Хельсинки, от 1 августа 1975 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text.
3. Парижская хартия для новой Европы: итоговый документ Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Париж, от 21 ноября 1990 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.
4. Загальна декларація прав людини (укр/рос) від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
6. Верховенство права. Доповідь Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеціанської Комісії), Венеція, від 26 березня 2011 р. URL: [https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD(2011)003rev-ukr).
7. Концепція судово-правової реформи в Україні. Затв. постановою Верховної Ради України від 28 квітня 1992 р. № 2296-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 30, ст. 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2296-12#Text>.
8. Напрацювання проекту ЄС «Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» (Association4U). 04/02/2020 18:07. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/naprasyuvannya-proektu-yes-pidtrymka-vprovadzhennya-ugody-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu>.
9. Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 новітніх доктрин і концепцій. Правова еліта України. Київ: Вид-во «Логос», 2018. С. 74. URL: <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=peu2018&load=ns25.html>.
10. Наукова школа юриспруденції професора Аланкіра – 250 новітніх доктрин і концепцій. Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа та спеціальних знань в юридичній практиці: Електронний журнал. Електронне реферативно-наукове видання. 2022. URL: <http://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a>
11. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Тунтула О. С. Інновації юриспруденції і законодавства в фармацевтичній діяльності: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2020. 97 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/30>.

12. Кириченко О. А., Ланцедова Ю. О., Тунтула О. С. Інновації юриспруденції та законності у сфері транспорту і транспортних технологій: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O., 2021. 95 с. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/37>.

13. Кириченко О. А., Ткач Ю.Д., Бондаренко І.В. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки: монографія. Варшава: RS Global Sp.z O.O.; Київ: Видавець Назаров О. А., 2022. 2-ге вид. 1012 с.

14. Решение Европейского суда по правам человека по делу Рябых против России (Ryabykh v. Russia) от 24 июля 2003 г., заявление N 52854/99, Страсбург. URL: <http://www.echr.ru/documents/doc/new/003.htm>.

References:

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, vid 16 veresnia 2014 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

2. Zakliuchytelnii akt Soveshchanyia po bezopasnosty y sotrudnychestvu v Evrope, Khelsynky, ot 1 avhusta 1975 h. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_055#Text.

3. Paryzhskaia khartyia dlia novoi Evropi: ytohovii dokument Soveshchanyia po bezopasnosty y sotrudnychestvu v Evrope, Paryzh, ot 21 noiabria 1990 h. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.

4. Zahalna deklaratsiia prav liudyny (ukr/ros) vid 10 hrudnia 1948 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

5. Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod vid 4 lystopada 1950 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

6. Verkhovenstvo prava. Dopovid Yevropeiskoi Komisii “Za demokratiuu cherez pravo” (Venetsianskoi Komisii), Venetsiia, vid 26 bereznia 2011 r. URL: [https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD\(2011\)003rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webformsdocuments/default.aspx?pdf=CDL-AD(2011)003rev-ukr).

7. Kontseptsiiia sudovo-pravovoi reformy v Ukraini. Zatv. postanovoiu Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 28 kvitnia 1992 r. № 2296-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1992. № 30, st. 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2296-12#Text>.

8. Napratsiuvannia proektu YeS “Pidtrymka vprovadzhennia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta YeS” (Association4U). 04/02/2020 18:07. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/infografika/napracyuvannya-proektu-yes-pidtrymka-vprovadzhennia-ugody-pro-asociaciyu-mizh-ukrayinoyu>.

9. Naukova shkola yurysprudentsii profesora Alankira – 250 novitnikh doktryn i kontseptsii. Pravova elita Ukrainy. Kyiv: Vyd-vo “Lohos”, 2018. S. 74. URL: <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=peu2018&load=ns25.html>.

10. Naukova shkola yurysprudentsii profesora Alankira – 250 novitnikh doktryn i kontseptsii. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa ta spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi: Elektronnyi zhurnal. Elektronne referatyvno-naukove vydannia. 2022. URL : <http://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a>

11. Kyrychenko O. A., Lantsedova Yu. O., Tuntula O. S. Innovatsii yurysprudentsii i zakonodavstva v farmatsevtichnii diialnosti: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O., 2020. 97 s. URL : <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/30>.

12. Kyrychenko O. A., Lantsedova Yu. O., Tuntula O. S. Innovatsii yurysprudentsii ta zakonnosti u sferi transportu i transportnykh tekhnolohii: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O., 2021. 95 s. URL: <https://monographs.rsglobal.pl/index.php/rsgl/catalog/book/37>.

13. Kyrychenko O. A., Tkach Yu.D., Bondarenko I.V. Innovatsii yurysprudentsii v zabezpechenni zhurnalistskoi haluzi prava ta mediabezpeky: monohrafiia. Varshava: RS Global Sp.z O.O.; Kyiv: Vydavets Nazarov O. A., 2022. 2-he vyd. 1012 s.

14. Reshenye Evropeiskoho suda po pravam cheloveka po delu Riabых protiv Rossyy (Ryabых v. Russia) ot 24 iyulia 2003 h., zaiavlenye N 52854/99, Strasburh. URL: <http://www.echr.ru/documents/doc/new/003.htm>.